

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/3/2019
Identifikačné číslo spisu:	7818010022
Dátum vydania rozhodnutia:	14.05.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:7818010022.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Dany Wänkeovej a JUDr. Aleny Šiškovéj, v trestnej veci obvinených G. K. a T. I., pre zločin zabitia podľa § 148 ods. 1 Tr. zák., vedenej na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 3T/6/2018, na neverejnom zasadnutí dňa 14. mája 2019 v Bratislave, o dovolaní obvineného T. I. proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo 17. júla 2018, sp. zn. 8To/52/2018, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného T. I. s a odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Rožňava (ďalej tiež „okresný súd“) z 18. apríla 2018, sp. zn. 3T/6/2018 boli obvinení G. K. a T. I. uznaní vinnými zo spáchania zločinu zabitia podľa § 148 ods. 1 Tr. zák., na skutkovom základe, že

že dňa 21.09.2017 v G. na ulici L. v bytovom dome č. XX, na X. poschodí v byte č. XX, ktorý bol v užívaní obžalovaného G. K., v čase od 11.00 h do 15.00 h, pod vplyvom alkoholu, pri spoločnej konzumácii alkoholických nápojov a po predchádzajúcej hádke s poškodenou T. U., ju opakovane fyzicky napádali takým spôsobom, že obžalovaný G. K. ju najmenej 2-krát udel do oblasti tváre a najmenej v 1 prípade ju kopol do hlavy a obžalovaný T. I. ju najmenej 4-krát udel do oblasti tváre, a to striedavo aj päšťou, pričom poškodená T. U. vzhľadom k tomu, že bola evidentne pod vplyvom alkoholu, v ťažkom stupni opitosti, opakovane zasahovaná údermi do oblasti hlavy, prakticky sa nebránila, a následkom týchto úderov utrpela smrteľné zranenie roztrhnutie premostujúcich ciev medzi mozgom a mozgovými plenami s krvácaním pod tvrdú plenu mozgu a ťažký poúrazový opuch mozgu, ktorým zraneniam podľahla v ten istý deň o 15.30 hod.

Za to okresný súd uložil obvinenému G. K. podľa § 148 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák., trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov nepodmienečne. Na výkon uloženého trestu okresný súd zaradil obvineného do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom strázenia a uložil obvinenému povinnosť absolvovať ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou.

Obvinenému T. I. okresný súd uložil podľa § 148 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, § 38 ods. 4 Tr. zák. a prihliadnutím na priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m/ Tr. zák., trest odňatia slobody vo výmere 5,5 (päť a pol) roka nepodmienečne. Na výkon uloženého trestu okresný súd zaradil obvineného do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia a uložil mu ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou.

Obom obvineným súd uložil povinnosť nahradiť spoločne a nerozdielne škodu poškodenej T. U. vo výške 555,10 €.

Proti rozsudku okresného súdu podali obvinení G. K. a T. I. odvolanie, ktoré Krajský súd v Košiciach (ďalej tiež „krajský súd“) uznesením zo 17. júla 2018, sp. zn. 8To/52/2018 podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Proti uzneseniu krajského súdu podal obvinený T. I. (ďalej tiež „dovolateľ“) dovolanie z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. g/ a i/ Tr. por. t. j. z dôvodu, že napadnuté rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom (§ 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.) a že dovolaním napadnuté rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku (§ 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.).

Dovolateľ predovšetkým namietal, že mu nebola v konaní preukázaná vina za skutok zabitia poškodenej podľa § 148 ods. 1 Tr. zák., ale mu mala byť preukázaná len vina za skutok ublíženia na zdraví poškodenej podľa § 156 Tr. zák. V tejto súvislosti namietal, že mu nebolo preukázané, že spôsobil smrť poškodenej v dôsledku poúrazového opuchu mozgu a zastáva názor, že poúrazový opuch mozgu, ktorý bol príčinou smrti poškodenej, nemohli spôsobiť dve osoby (obaja odsúdení páchatelia), ale len jedna osoba. Podľa jeho názoru, do skutkovej vety odsudzujúceho rozsudku sa nedostatočne premietlo poradie útokov zo strany oboch obvinených, pričom dovolateľ nepopiera štyri údery do tváre poškodenej, avšak keď poškodená upadla do bezvedomia, dovolateľ sa od nej vzdialil a minimálne hodinu pred jej smrťou odišiel si ľahnúť spať. V tomto časovom úseku až do smrti poškodenej, mali pokračovať útoky na poškodenú, či už zo strany spoluobvineného G. K. alebo ostatných prítomných. Svedok Y. - osoba so značnou kriminálnou minulosťou, mala motív pre útoky na poškodenú, pretože poškodená mu odcudzila doklady. Podľa názoru dovolateľa v trestnom konaní nebol riadne zistený skutkový stav, neboli odobraté biologické stopy z oblečenia a rúk aj ostatných osôb prítomných v inkriminovanom byte, nebola vykonaná rekonštrukcia skutku a prvotná obhliadka miesta činu nebola vykonaná dostatočne, o čom má svedčiť aj potreba vykonania ďalšej obhliadky miesta činu. Podľa názoru dovolateľa, okresný súd sa nedostatočne zaoberal otázkou, kto spôsobil ostatné zranenia na tele poškodenej. Namietal, že svoje útoky nesmeroval na ľavú záhlavovú a spánkovú časť hlavy poškodenej, kde nastal ťažký poúrazový opuch mozgu. V ďalšej časti dovolania dovolateľ polemizoval a hodnotil znalecký posudok vyhotovený znalcom z oboru súdneho lekárstva, spochybňoval, že poúrazový opuch mozgu poškodenej spôsobili práve jeho útoky a poukazoval na obvineného G. K., ktorý kopol poškodenú do hlavy. Taktiež namietal výšku uloženého trestu odňatia slobody. Mal za to, že súdy nesprávne nezohľadnili poľahčujúcu okolnosť za jeho napomáhanie pri objasňovaní trestnej činnosti (§ 36 písm. n/ Tr. zák.) a naopak nesprávne zistili priťažujúcu okolnosť, že už bol za trestný čin potrestaný (§ 37 písm. m/ Tr. zák.). V podstate z uvedených dôvodov obvinený navrhol, aby dovolací súd uznesenie krajského súdu, ako aj rozsudok okresného súdu zrušil.

K dovolaniu T. I. sa písomne vyjadril spoluobvinený G. K., ktorý uviedol, že dovolateľ s odstupom času vytvára nové a nové verzie prípadu tak, aby znížil podiel svojej viny na zabití poškodenej. Obhajoba obvineného bola v celom rozsahu vyvrátená už v základnom konaní pred okresným a krajským súdom. Spoluobvinený naopak zastáva názor, že jeho podiel viny na skutku zabitia poškodenej je menší ako zo strany dovolateľa. Dovolateľa opísal ako manipulatívnu osobu, ktorej agresivita sa zvyšuje po súčasnom užívaní alkoholu a liekov. Na podklade vyššie uvedeného G. K. navrhol, aby dovolací súd „neprijal“ dovolanie dovolateľa.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred

vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 2 písm. h/ Tr. por.), bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), osobou oprávnenou na jeho podanie (§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Tr. por.), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.) a že dovolateľ pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Tr. por.).

Najvyšší súd následne zistil, že v prípade dovolania T. I. je zrejmé, že nie sú naplnené ním uplatnené dôvody dovolania, a preto ho podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol na neverejnom zasadnutí.

Úvodom je potrebné uviesť, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam predstavuje výrazný zásah do právnej istoty a stability právnych vzťahov v právnom štáte. Aj z uvedeného dôvodu je dovolanie určené k náprave najzásadnejších a zákonom taxatívne daných procesných a hmotnoprávnych väd, ktoré by svojimi dôsledkami mohli zásadne ovplyvniť trestné konanie, resp. jeho procesný výsledok.

Jednotlivé dovolacie dôvody, ktoré môže dovolateľ uplatňovať, sú zákonom dané taxatívne, teda formou uzavretého výpočtu, pričom z hľadiska obsahu, dôvody dovolania (§ 371 ods. 1 písm. a/ až n/ Tr. por.), v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní, sú koncipované podstatne užšie. Dôvody dovolania sú teda užšie a striktne obmedzené, aby sa príliš širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nenarušovala právna istota a nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie odvolanie“.

V neposlednom rade rozsah prieskumnej činnosti v odvolacom konaní súdom je v porovnaní s odvolacím konaním taktiež obmedzený (§ 385 a § 386 Tr. por.), v dôsledku čoho významnú rolu v odvolacom konaní zohráva vymedzenie väd, resp. chýb zo strany dovolateľov, ktoré majú naplňať niektorý z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. a/ až n/ Tr. por. K otázke vymedzenia väd resp. chýb, dovolací súd vo svojej konštantnej a stabilnej judikatúre (R 120/2012-II) uvádza „Ak chybám, vytýkaným v podanom dovolaní v zmysle § 374 ods. 1 Tr. por. nezodpovedá dovolateľom označený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., ani iný dôvod dovolania uvedený v tomto (naposledy uvedenom) ustanovení, dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 382 písm. c/ Tr. por. alebo zamietne podľa § 392 ods. 1 Tr. por., a to bez toho, aby zisťoval inú chybu napadnutého rozhodnutia alebo konania, ktorá by zodpovedala právnomu dôvodu dovolania označenému dovolateľom v zmysle § 374 ods. 2 Tr. por.“. K otázke vymedzenia väd, resp. chýb a ich priradenia k jednotlivým dovolacím dôvodom pozri aj R 120/2012-I a R 120/2012-III. Na uvedenú a publikovanú judikatúru dovolací súd poukazuje aj z toho dôvodu, ako bude zrejmé z nižšie uvedeného odôvodnenia, pretože dovolateľ vo svojom dovolaní uvádzal celý rad údajných väd a chýb skutkovej povahy, prípadne týkajúce sa správnosti zistenia skutkového stavu, ktoré nemožno podriaďiť pod žiaden z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. a/ až n/ Tr. por.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie ja založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. je potrebné uviesť, že ho možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď je rozhodnutie založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom. Dovolateľ vo svojom dovolaní nevymedzil, ktorý dôkaz mal byť súdom vykonaný nezákonným spôsobom a ani nešpecifikoval v čom má spočívať nezákonnosť vykonaného dôkazu. V dovolaní v súvislosti s vykonaným dokazovaním predovšetkým polemizoval s hodnotením vykonaných dôkazov a namietal, že neboli odobraté biologické stopy z oblečenia a rúk aj ostatných osôb prítomných v inkriminovanom byte, nebola vykonaná rekonštrukcia skutku a resp. mal výhrady voči dodatočnej obhliadke miesta činu. Uvedenými namietanými údajnými vadami dovolateľ nenaplnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. a ani žiaden iný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. a/ až n/ Tr. por. Svojou podstatou dovolateľ takto neprípustne spochybňoval zistený a ustálený

skutkový stav, ktorý však dovolacom konaní dovolací súd už nemôže skúmať a ani meniť (viď § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. veta za bodkočiarkou).

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V rámci posudzovania existencie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je dovolací súd oprávnený skúmať iba to, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol subsumovaný pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone dôvodu. Do úvahy prichádzajú dve alternatívy a sice, že skutok mal byť právne posúdený ako iný trestný čin, alebo že skutok nie je trestným činom. Dovolací súd hodnotí zistený skutkový stav a vyjadrený v tzv. skutkovej vete v rámci konania o dovolaní len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. pripúšťa iba právne námietky vo vzťahu ku zistenému skutkovému stavu súdmi nižších stupňov. Správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu súdmi v základnom, pôvodnom konaní, dovolací súd nesmie skúmať a meniť. Preto všetky námietky, ktorými obvinený napádal správnosť zisteného skutku a vyjadreného v tzv. skutkovej vete rozsudku okresného súdu alebo smerujúce proti hodnoteniu dôkazov, na podklade ktorých súdy v základnom konaní ustálili skutkový stav, sú v dovolacom konaní irelevantné a nemožno ich podriaďiť pod žiaden z uplatnených dovolacích dôvodov. To predovšetkým platí pre argumentáciu obvineného, že mu nebolo preukázané spáchanie skutku zabitia poškodenej, že poúrazový opuch mozgu ako príčinu smrti poškodenej mohla spôsobiť iba jedna osoba, resp. nebola spôsobená údermi obvineného. V neposlednom rade dovolací súd pripomína, že obvinení G. K. a dovolateľ T. I. neboli odsúdení ako spolupáchatelia, ale ako samostatní páchatelia, v prípade ktorých samostatné útoky každého z nich boli vykonané s takou razanciou proti telu pasívnej obete, že spôsobili poúrazový opuch mozgu poškodenej ako príčinu jej smrti, čomu zodpovedajú aj závery znalkýň z odboru súdne lekárstvo (č. l. 357).

Na záver dovolací súd v súvislosti námietkou obvineného o údajne nesprávnom zistení príťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m/ Tr. zák. a naopak nezistení údajnej poľahčujúcej okolnosti § 36 písm. n/ Tr. zák., opätovne prizvukuje, že predmetom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. môže byť iba právne posúdenie ustáleného skutku a vyjadreného v skutkovej vete, ale nikdy nie samotné skutkové zistenie. Otázka zisťovania resp. zhodnotenia (ne)existencie poľahčujúcich okolností a príťažujúcich okolností je otázkou skutkovou, ktorá je vylúčená z preskúmavania dovolacieho súdu v prípade, že tento konaná na podklade dovolania obvineného (pozri R 18/2015).

Nakoľko obvinený T. I. skutočnosťami, ktoré uviedol vo svojom dovolaní, zjavne nenaplnil ním uvedené dovolacie dôvody ani žiadne iné dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. a/ až n/ Tr. por., Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí jeho dovolanie podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.